

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVIII. Nr. 30

Redakcija: Glenmore 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY) BALANDŽIO (APRIL) 24 D., 1953 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTŲ

Amerik. Balsas lietuviškai nesiaurinamas Informaciją stiprina pavergtiesiems

Washingtonas. — Dr. R. L. Johnson, naujasis valstybės departamento informacijos šefas, paskelbė, kad taupymo sumetimais bus atleisti 830 tarnautojų; tarp jų amerikiečių tik 133, kiti užsieniečiai.

Visa informacijos tarnyba, įskaitant ir Amerikos Balsą,

Prezidentas siūlo įsileisti dar 240,000

Washingtonas. — Prez. Eisenhoweris pasiūlė kongresui priimti įstatymą, kuriuo būtų įsileidžiama per dvejus metus po 120,000 kasmet imigrantų. Prezidentas turėjo galvoje ypatingai bėglius iš komunistų okupuotų kraštų.

turėjo 9,102 tarnautojus. Užsieniečiai iš jų buvo 1202 amerikiečiai ir 4800 užsieniečių.

Amerikos Balse bus panaikintos visiškai šios tarnybos — prancūzų, portugalų, ispanų kalbomis, kurios buvo skiriamos pietų Amerikai ir kitam laisvajam pasauliui. Angliškosios programos bus sutrumpintos iš 45 į 30 min. kasdien. Okupuotiems kraštams programos nesiaurinamos. Johnson žadėjo jas net st'pinti. "Skaičius svetimom kalbom transliacijų, kurios leidžiamos iš Miuncheno, bus padidintas; tarp jų rusų, lenkų, lietuvių, estų, bulgarų ir vengrų programos."

Atleidimais bus sutaupyta 4,300,000 dol.

Grįžta liudininkai iš pragaro

Koreja. — Per pirmas dvi dienas Korejoje buvo grąžinti 65 amerikiečiai; trečią dieną tik šimtas pietų korejiečių; ketvirtą vėl 14 amerikiečių. Pastebėta, kad lig šiol nebe grąžino nė vieno iš tų, kurie buvo pakliuvę į komunistų nelaisvę prieš kiniečiams įstojant į karą. Lig šiol grąžintieji buvo paimti į kiniečių nelaisvę 1950-51 m. Paaikšėjo taip pat, kad daug didesnius ligonius komunistai negrąžino. Grįžusieji pasakoja atsargiai, kaip su jais buvo elgiamasi nelaisvėje.

Korporalas O. R. Mullins pareiškė: Prieš metus mus išvarė iš šiaurės Korejos sostinės Pyonggyang; mūsų buvo 162; pakeliui išmirė 101.

W. G. Worland: Paimti į nelaisvę turėjom nužgyuoti 300 mylių; žygį pradėjo 700; žygio pabaigoje liko gyvų 289.

P. Herndon: 1950 m. lapkričio šaltčiuose išvarė mūsų šimtą; žygiavom 9 dienas; liko 60. Jam pačiam tik prieš 8 dienas buvo nuplauta ranka ir to nepaisant turėjo leisti į kelinę. Vienai nakčiai — toliau pasakojo — mūsų 17 uždarė į mažą patalpą. Kai rytą papūdau, buvom tik du gyvi. Valgyti gavom dienas po dubenėlių kukurūzų.

Vienas seržantas: Ligoninėse medicinos priežiūros beveik jokios nebuvo. Daug sunkiau už mus sėgančių ligoninėse ir paliko; bet jie gal ir nebūtų pakėlę kelionės. Kitas pasakojo, kaip jo stovykloje badu a-

Mirtis belaisvių šienavo • Į prašymus gerinti maistą atsakė durtuvais • Senate reikalauja bylos komunistams už belaisvių naikinimą.

pie 100 mirė ir kaip iš katalikų belaisvių buvo atimti rožančiai; kaip kasdien jiems buvo privalomos paskaitos apie komunizmą.

Korporalas D. L. Legay pareiškė: jo gyventojų belaisvių stovykloje 4 buvo subadyti durtuvais už tai, kad reikalavo geresnio maisto. Kai iš 220 belaisvių apie 25-30 pasisakė priarią komunistų paskaitoms, jų padėtis buvo pagerinta.

Dulles įspėja neatleisti ginklavimosi

Paryžius. — Iš Washingtono atvyko į Paryžių Amerikos delegacija, viso 50 žmonių, vadovaujama valstybės sekretoriaus Dulles. Ji dalyvaus NATO konferencijoje, kur bus atstovaujamos 14 valstybių. Dulles pareiškė, kad Nato valstybės jokių būdu negali siaurinti ir lėtinti Europos ginklavimo. Konferencija turi jį skubinti, juo labiau, kad Lisabonoje prieš 14 mėn. sutarti dalykai nebuvo įvykdyti.

Elgesys su belaisviais pagerėjo nuo to laiko, kai prasidėjo derybos.

Belaisvių pasakojimai labai sujaudino JAV senatorius, kurie dabar reikalauja iš valstybės departamento papildomų žinių ir priemonių likusiems gelbėti.

KAS KRAUJĄ LEJA, KAS PINIGUS KRAUJA

Londonas. — Britai skuba prekiauti raudonąja Kinija, kad atgautų tai, ką jie prarado pernai. Per pirmus du šiu metų mėnesius jų eksportas į Kiniją 17 kartų didesnis kaip perėjais metais. Toks pat kaip laikais, kada Kinijos nevaldė komunistai. Per mėnesį jie išveža apie už 3 milijonus dol. Britų prekėms pervežti į Kiniją talkina ir Lenkijos laivai. Britanijos prekyba su raud. Kinija atgijo nuo pernai metų ūkinės konferencijos Maskvoje. Nors Britanijos atstovai ten oficialiai nedalyvavo, bet dalyvavo atskiri biznieri ir jie susitarė su Kinijos raudonaisiais.

Koreja. — Netoli Panmunjon, kur vyksta belaisvių pasikeitimas, pietų korejiečiai puolė komunistus ir išsprogdino jų urvus bei artilerijos lizdus.

Bolševikai stato Baltijos Gibraltarą

Berlynas. — Berlyno laikraštis "Telegraf" pranešė, kad Baltijos jūrų saloje Ruegen prie šiaurės Vokietijos krantų, apie 50 mylių į vakarus nuo Lenkijos sienos, Sovietai suplanavo pastatyti "tikrą Baltijos Gibraltarą."

KOMUNISTAI SUSPROGDI-NO PRANCŪZŲ MUNICIJĄ

Indokinija. — Komunistų Viethmin kariuomenė balandžio 21 staigiu prasiveržimu puolė prancūzų atramos punktą Kienan, susprogdino jame municijos sandėlius, apie 20 užmusė, apie 200 išsivarė į nelaisvę. Užpuolikai pasinaudojo akimirka, kada prancūzų dėmesys buvo nukreiptas į naujai komunistų užpuoltos Laos karalystės kovas. Ten komunistai užėmė daugiau kaip trečdalį teritorijos, tesutikdami silpną pasipriešinimą.

Kienan buvo neseniai įtaisyta prancūzų atrama, kurioje buvo vienintelis Indo Kinijoje aerodromas sprausiniams lėktuvams. Tokio laimėjimo komunistai neturėjo treji metai.

San Francisco. — Bal. 20 keleivinis lėktuvas Western Lines nukrito į jlaną. Žuvo 8 žmonės. Išsigelbėjo tik viena stewardesė ir vienas jaunas keleivis.

Talinas. — Okupuotoje Estijoje dabar stovi sovietų kariuomenės 7 divizijos — Arensburg, Port Baltiske, Harrien, Keinis, Pernau, Wro ir Narvoje. Pagrindiniai karo uostai yra Port Baltiske, Pernau ir Talinas.

Amerikos komunistai turi registruotis

Washingtonas. — Komisija priešamerikoniškai veiklai tirti paskelbė, kad Amerikos komunistų partija yra Maskvos iškamša. Dėl to ji ir jos nariai kasmet turi registruotis teisingumo departamente, o taip pat turi duoti departamentui ir savo pinigines apyskaitas. Partijų vadovybės turi pranešti savo narių sąrašus, o ir kiekvienas narys turi pats prisistatyti.

Teisingumo dep. sekretorius Brownell jau paskelbė sąrašą 12 tokių kom. organizacijų, kurios turi registruotis.

New Yorko kom. partijos komitetas ir Kalifornijos kom. pirmininkas pareiškė, kad jie nesiregistruos, kad jie kreipsis į vyriausąjį teismą. Tenka sekti, kas gi čia laimės pagaliau Amerikoje: ar Maskva ar Washingtonas.

Švietimo komisija New Yorke paaikškino, kad tiek mokytojai bei profesoriai, kurie tarymo komisijai nesutiks pasakyti, ar jie buvo bei yra komunistai, — bus atleidžiami iš tarnybų.

CHARLES E. BOHLEN, Jungtinių Amerikos Valstybių ambasadorius Sovietų Rusijai, dėl kurio paskyrimo buvo kilę karštų Senatė ginų, įteikė skyrimo raštus Vorosilovui, kuris dabar eina sovietinio prezidento pareigas.

Latvijai įsodinti šeši ministrai rusai

Ryga. — Rygos radijas pranešė, kad sukomunistintos Latvijos vyriausybėje šeši latviai ministrai išmesti ir jų vietoj įsodinti rusai. Rusai Nikolai Kuzmič Kovalčiukui atiduota vidaus reikalų ministerija ir sykiu saugumas vietoj buvusio ministro latvio Albert Siks ir buv. viršininko Alfon Noviko, kuris buvo į saugumą paskirtas tik kelios dienos prieš Stalino mirtį.

Kaip Latvijoje, taip ir Estijoje respublikose visa policija, ir

saugumas sujungiamas į vienas vidaus reikalų ministerio rankas ir visi vidaus reikalų ministrai atiduodami Maskvos vidaus reikalų ministerio Berijos žiniai.

Tuo pranešimu Rygos radijas patvirtino žinias, kurias buvome paskelbę prieš porą savaitių iš kitų šaltinių.

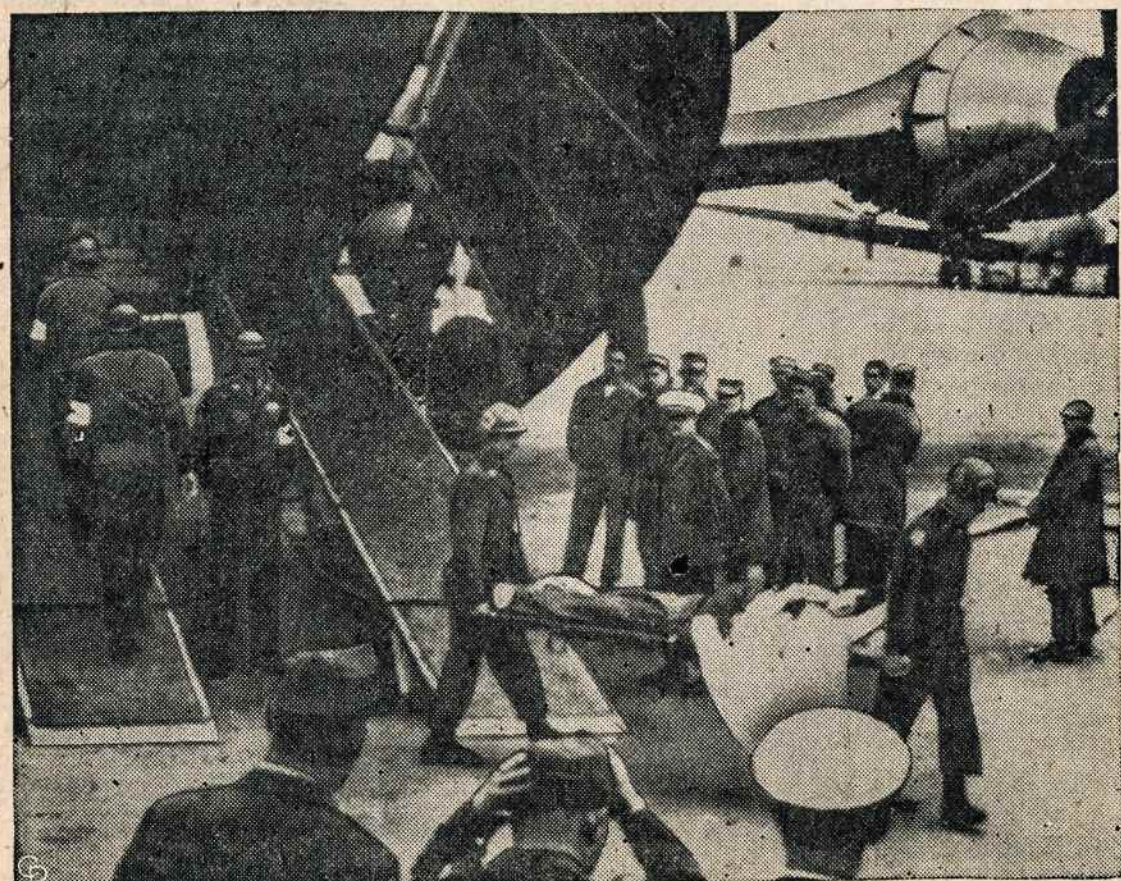
SUMOKĖTA 45 MIL. UŽ AP-SIAUSTUS, KRIŲ NĖRA

Washingtonas. — Kongreso komisijai vienas lūdi inkas pareiškė, kad kariuomenės apsiaustams buvo išleista 45 mil. dolerių. Bet apsiaustai pasirodė per sunkūs ir per elegantiški ir, be to, jų dauguma kaž kur dingę.

ATOSTOGOS BAIGĖSI KATASTROFA

Florida. — Apie 330 keleivių vyko iš Miami į New Yorką. Traukinys nuėjo ruo bėgių. Trys užmušti, apie 125 sunkiai sužeisti.

Sekmadienį nepamirškite laikrodžio pasukti vieną valandą į priekį.

PIRMEJI TRANSPORTAI sužeistųjų karių pasiekę Tachikavą, aerodromą Japonijoje, kur jie iš Korejos atgabunami lėktuvais ir skirstomi po ligonines.

MRS RAMONA GOMEZ ZIDAL su dviem vaikais gavo žinią, kad jos vyras, laikomas žuvęs nuo 1952 m. spalio, yra sužeistųjų tarpe ir gerai jaučiasi. Jis grąžinamas laisvėn.

JIE SAKO APIE LAISVĘ IR NELAISVĘ

Nato konferenciją, kuri šiandien prasideda, paskelbiamą Amerikos komunistams registruotis ir net švogerių valdomą Maskvą šios dienos amerikietis pamiršo, labiausiai jaudindamasis dėl grįžusių iš Korejos belaisvių pasakojimų.

Ką jie pasakoja, mums tai nieko naujo. Mes buvome liudininkai dar didesnio žmogaus išniekinimo.

Dabar stojo nauji ir artimesni liudininkai. Vieni liudininkai

parvyko iš Maskvos, kiti — patys svarbieji — iš Korejos. Ir jų žodis sujaudino amerikiečius. Bet tik tuos, kurie yra geros valios. Tie, kurie yra nusistatę netikėti, galėtų būti įtikinti tik patys aną gyvenimą pamatę. Lygiai taip ir Maskvos gyventojas patikėtų tik tada, kai jis pamatytų ir pagyventų vakarų gyvenimą.

Tų dvejopų liudininkų štai pora vaizdų.

Kuo netiki Maskvos gyventojas

Amerikos laikraštinių kaip lankėsi Maskvoje kaip tik tuo metu, kai buvo sumažintos kainos. Pakalbintiems rusams — pasakoja vienas žurnalistas — pasakiau, kad ir sumažintos kainos vis tiek daug didesnės nei Amerikoje ir kitur Vakaruose. Bet jie netikėjo.

Automobilių dirbtuvėje vieno skyriaus vedėjas mane paklausė, ar aš turįs Amerikoje automobilį ir dar gal net televiziją. Kai pasakiau taip, jis kraipė galva ir netikėjo. Jis pasiskubino reikšti užuojautą, kad Amerika turi tiek daug žmonių, kurie negauna darbo.

Kai patyriau, jog Maskvos fabrike dirba 6 dienas po 8 valandas, pasakiau, kad bendrovė, kurioje aš dirbu, turi 40 valandų savaitę; kad kompanija moka pensijas; kad yra draudimas nuo ligos ir nelaimingų atsitikimų; kad išstarnavusieji 25 metus gauna keturias savaites atostogų, — rusas šypsojosi ir man netikėjo. Sovietinis darbininkas yra tikras, kad Amerikos darbininkai yra daug blogiau kaip Rusijos.

Tai kuo gi jis tiki?

Žurnalistas pasakoja. — Užėjau į Maskvos meno muzėjų ir apžiūrėjau specialiai kurstomąjį propagandinį skyrių. Vienam paveiksle Dėdė Samas atvaizduotas kaip Wall Street bankininkas, su dideliu cigaru dantyse; jo rankos ištiestos viršum visos Europos. Prie kiekvieno piršto po dolerį, ir jį juos kaip lėlės stiepiasi Europos tautos. Kitame paveiksle Dėdė Samas į tautų pagalobos šauksmus pla gausiai kulkošvydžius, municiją ir kitas naikinamąsias priemones.

Mūsų oficialią palydovę paklausiau, kaip sovietų dailininkai gali būti tokie nereali ir kaip gali tokius paveikslus piešti, kurie tiap iškraipo tikrovę.

"Rusijoje — ji atsakė — dailininkai gali piešti visa, kas jiems patinka ir kaip jie įsivaizduoja."

"Tada jūsų dailininkai turi būti labai lakios fantazijos, nes visa kas čia yra, tai prasmianymas."

Mano didžiam nustebimui ji priitariamai linktelėjo galva, kaip ir su tuo sutikdama."

Laisvės kaimelyje tiki

John S. Ploch, Korejos karys, kilęs iš Detroito, pasijuto Laisvės Kaimelyje, o prieš pusvalandį jis dar riedėjo ambulanse iš komunistų nelaisvės. Jis kiekvieną tiriamai apžiūrėjo. Tikrai, čia visi buvo amerikiečiai... Kai paskui su juo baigė nuvertinimo procesą ir atvedė jį į valgomąjį, jis atsėdėjo Jam padavė cigarečių. Jam dėžutę atplėšė. Jam uždegė cigarete. Jam pasiūlė pasirinkti — ar geros viščiuko sriubos ar kavos. Žmonės jam šypsojosi, ir kalbino, plojo per pečius ir kalbėjo: "Džiugu tave matyti sugrįžus."

Staiga jis susivokia, kad jis laisvas, jis pašoko ir suuko: "Po velnių, esu laimingas, kad esu laisvas".

Vėl apsidairė ir pamatė Leo F. Rice, iš New Yorko, katalikų kapeloną. "Atsiprašau, Father," kreipėsi į jį, norėdamas užlyginti savo nusikeikimą. "Father", tęsė jis toliau: "jie atėmė man rožančių. Ar galėčiau kitą gauti?"

Kapelonas Rice atsakė jam "taip"; jis turįs dar kitame kambary.

Paskui Ploch paprašė išpažinties, ir paskui jam buvo suteikta komunija.

Grįžęs iš Lietuvos pasakoja (3)

Turėsim, matka, keturis kambarius

Ta patį vakarą iš miesto atėjo milicininkai ir

išsivedė du ūkininkus, kuriuos brigadierius buvo įdavęs. Abudu ūkininkai daugiau nesugrįžo. Brigadierius, kuris juos įdavė, vadinosi Kallo.

Už poros savaitių buvo mano gimimo diena. Tai buvo gegužės 8, ir tada nutiko kažkas baisaus. Juri padovanojo man šimtą rublių, ir aš daviau pusę Ninai. Už tai ji man pažadėjo parodyti pirtį, kuri buvo toli miške. Tai buvo moterų pirtis.

Susiėmę už rankų po geros valandos keliu atsikūrenome prie pirties. Ji buvo medinė su dideliais sienų plyšiais. Prislinkau pažūrėti, kas ten darosi. Bet išėjo moteris iš pirties ir mane pamatė. Ji pradėjo kviesti, aš buvau su Nina persigandom ir pasileidom į mišką. Staiga Nina sustojo — aš taip pat. Netoli buvo keli ūkininkai ir kalbėjo. Trys iš jų buvo iš mūsų kolchozo. Aiškiai juos pažinau. Mačiau, kad jie vieną laiką surišę. Ji taip pat pažinau. Tai buvo Kallo, brigadierius, kuris prieš porą savaitių įdavė ūkininkus milicininkams. Brigadierius verkė, šaukė ir prašė, bet ūkininkai kratė galvas, o vienas turėjo kirvį ir atsisėjo užpakaly brigadieriaus. Paskui jis krito kirviu brigadieriu į galvą. Mes apsisukę pabėgom. Šiandien suprantu, kokie kvailiai mes buvom. Jei ūkininkai mus būtų pamatę, tai mes nebūtume daugiau namų išvydę. Namie nieko nepasakojom.

Rudenį aš ir Nina gavom iš priedėlio dvi karves ir dvi avis ir dvi kiaules. Jas turėjom šerti ir valyti. Žiemą tai buvo mums sunkus darbas, nes pašarą turėjom vilkti per gilų sniegą. Bet žiema praėjo ir vėl buvo Velykos. Vėl buvo mano gimimo diena — aš jau buvau 12 metų — ir vėl kažkas svarbaus atsitiko. Bet ne baisaus. Tiesiai iš Maskvos atėjo telegrama Juri. Vakare jis grįžo su naujienomis. Bet kokiomis naujienomis!

Mes buvom įsitempę ir tylėjom. Juri atsisėjo prie stalo ir žiūrėjo į matką. Paskui iškilmingai pasakė: „Matka, Nina, Genia,

po keturių dienų važiuojam į Lietuvą. Girdit? Į Lietuvą“.

„Motina švenčiausioji“, pratarė matka.

Juri atsistojė ir paėmė jos ranką. „Mes turėsime, matka, butą, keturis kambarius. Tik pamanyk, keturis kambarius. Būsi didelis ponas.“

„Į Lietuvą“, kartojo matka nesusivokdama.

„Gera ten, kur gera gyventi,

matka“, sakė Juri. „Ir jautiesi visur skani“.

„Motina švenčiausioji“, kalbėjo matka „Keturi kambariai... keturi kambariai, Juri.“ Juri paleido jos ranką ir nusijuokė. „Tai bus didelis įvykis“...

Taip, tai buvo didelis įvykis. Ir mes nežinojom, kiek jis didelis ir pavojingas.

...Ruošėmės kelionei į Lietuvą.

Matka, Nina ir aš gavom naujus drabužius. Ir Juri pasiūdinom uniformą kaip generolas. Po šešių dienų senasis diedukas vežė mus vėl į Leningrado stotį. Stoty buvo traukinys labai patogus. Su miegamuoju — ir baltai paklotos lovos ir be utėlių... Per dvi dienas pasiekėm Lietuvą. Stotis, kurioje turėjom išlipti, vadinosi Kaunas. Buvo pusiaudienis. Stotis nuo karo buvo visai kaput. Tarp gruvėsių buvo pora barakų. Stalino paveikslų nemačiau. Išlipom iš traukinio, ir jau stovi keturi rusai kareiviai, ginkluoti nuo kulnų iki ausų — su automatais ir revolveriais. Prieš Juri jie visi ištiesė ir vienas atraportavo, kad jiems įsakytas mus paimti. Juri nusitebęs paklausė, kodėl jie taip apsiginklavę. Jie paaiškino, kad daugel partizanų aplink sukiojasi ir kad lietuviai bei lenkai visus rusus nori užmušti. Tada kareiviai paėmė mūsų ryšulius. Visi į mus dairėsi, ir matka buvo labai išdidė, kad jos Juri tokis ponas, kurį kareiviai pasitinka. Susėdom į didelį vežimą arkliais ir pajudėjom.

Keliai buvo dar bjauresni kaip Rusijoje. Kai per kaimus važiuojam, jie buvo švarūs, ir namai nebuvo kaput. Kaimuose žmonės į mus žiūrėjo piktai, bet jie bijojo kareivių.

Pabaltijos gyventojai ir vokiečių užsienio skolos

Yra susitarta tarpe Vokietijos (Bonn) ir alijantų iš kitos pusės (atstovaujama Amerikos, Britanijos ir Prancūzijos) dėl vokiečių vyriausybės atsistatymo už jos skolas, kurios yra dvejopos:

a) už prieškarinius išskolinimus užsienyje, ir

b) už karo nuostolius (apie karo nuostolius bus pranešta atskirai kiek vėliau).

Cia tiksliai paduodame informacijas apie prieškarinius Vokietijos įsipareigojimus užsieniečiams.

Lietuviai ir kiti pabaltiečiai, kurie yra JAV kaip imigrantai ir kreditoriai, turi tokią pat teisę kaip ir Amerikos piliečiai kelti pretenzijas dėl

Po valandos kelionės privažiavom mišką, ir kareiviai nusėmė savo automatus ir suleido šovinius. Juri išsėmė savo revolvėrį iš portfelio ir atleido saugiklį.

„Gal būt partizanai“,

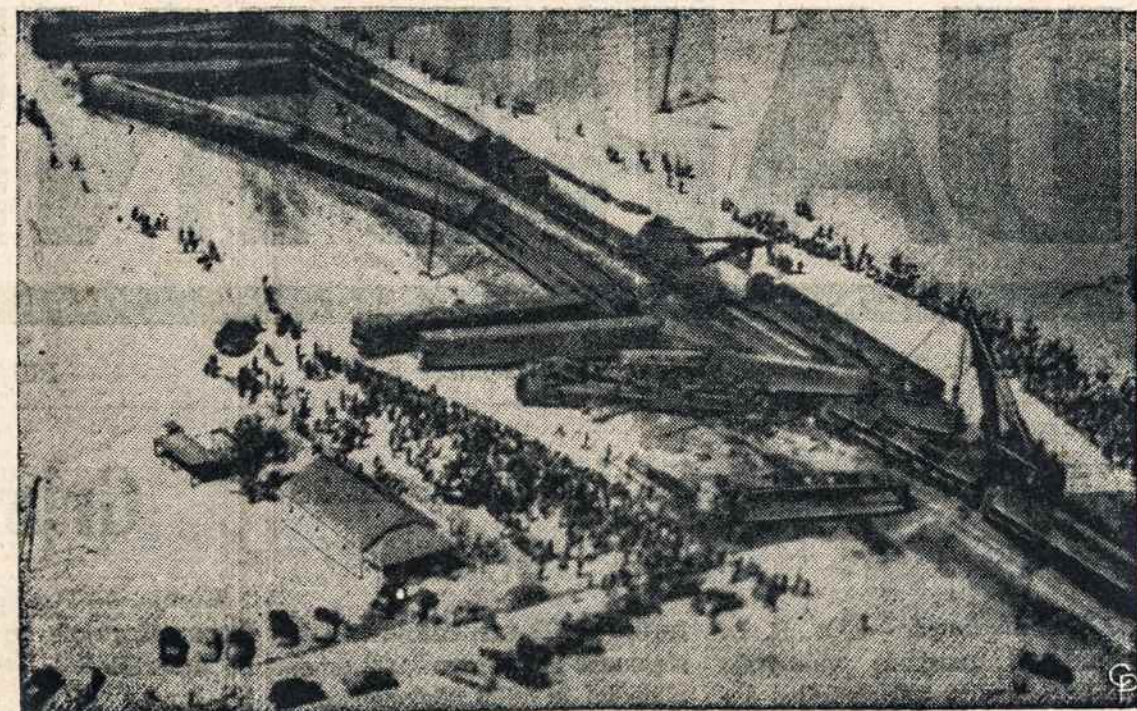
pasakė ivenas kareivis ir parodė pistoletą mišką. Juri priariamai linktelėjo galva, ir liepė matkai, Ninai ir man gultis ant vežimo dugno. Mes sugulėm. Kareiviai suklakė arklus. Kaip po gero laiko galo nieko nenutiko, pagalvojau, kad partizanų nėra, pakėliau galvą ir apsidairiau. Tuo akimirkiniu ir prasidėjo... Šaudė užpakaly, ir kulkos skabė lapus. Kareiviai visi pasisuko atgal ir iššovė. Arkliai lėkė dar sparčiau, ir vežimas šokinėjo. Staiga matau vieną mūsų kareivį, kad krinta jam automatas, paskui kareivis kilstelia rankas ir nusvyra iš vežimo. Jis nepasakė

LEKTUVE pakeliui į Tokyo gydytojas Col. Jesse K. Grace (vidury) kalbasi su pirmaisiais grįžtančiais sužeistais belaisviais: Pfc. Donald K. Legay iš Leominster, Mass., ir turku Pvt. Halit Kucuk Koy (dešinėje).

nei žodžio ir nesuriko. Paskui pasirodė vyrai tarp medžių, ir vis jų daugėjo iš miško. Raiteliai gindė mus iš paskos. Aš jų neskaicičiau, bet jų buvo daugiau kaip dvidėšimt. Jie buvo apsirengę kaip ūkininkai ir turėjo šautuvus. Juri metė savo revolvėrį ir griebėsi žuvusio kareivio automato. Pažūrėjau į matką ir Niną. Nina garsiai verkė, o matka repratėrė nė žodžio. Kai vėl pažvelgiau į partizanų, trys arkliai bėgo be raitelių ir kiti buvo toliau atsilikę. Įgirdau vėl, kaip Juri šaudė, ir vėl nukrito bernas nuo arkliaus ir liko gulėti. Stai gar pamačiau kai kiti sustojo ir tik šaudė iš paskos. Bet jie mūsų daugiau nekludė, ir miškas paibaigė. Juri liepė sustoti, kad arkliai atsikvėptų. Jis keikėsi. Kareiviai taip pat. Paskui Juri išėmė iš portfelio bonką vodoros, ir mes visi išgėrėm. Apie užmuštą kareivį niekas nė žodžio.

Paskui labai lėtai važiuojame toliau. Ir po valandos jau buvome kaime, kuriame turėjome apsistoti. (Bus daugiau)

NUOJO NUO RĖGIU traukinys ties Dillon, S. Carolina. Užmušta 5 ir sužeista 150. Vaziavo 350 keleivių 17 vagonų.

Kas priklauso valstybei ir kas religinei bendruomenei

SPAUDA

Naujienose balandžio 17 straipsnyje „Bažnyčios ir vyriausybės vaidmuo demokratinėje santvarkoje“ svarstomi Bažnyčios ir Valstybės santykiai. Svarstomi rimtu tonu, ir eilė išvadų yra rimtų. Būtent: pripažįsta buvimą teise Bažnyčiai kaip ir valstybei; teigia, kad „religija nėra demokratijos priešas“; dėmesio vertas teigimas, kad „tikroms politinėms partijoms būtų tiksliau koncentruotis tokiose srityse, kaip pasisakymas už vienokią ar kitokią ekonominę sistemą (kapitalizmas, socializmas) arba vienokią ar kitokią politinę santvarką (demokratija, diktatūra); lygiai rimtai teigiama, kad „mažumų išnaudojimas demokratinėje santvarkoje yra neleistinas“.

Tiktai šioms rimtoms išvadoms pamotoms ne visai tikslios ir ne visai teisingos prielaidos paskirstant, pirmiausia, gyvenimo sritis tarp Valstybės ir Bažnyčios. Autoriaus sakoma: „Valdžiai yra žmogaus proto kūrinys, sugalvotas žmonijos gerovei šioje žemėje palaikyti“, „Bažnyčia ne tik gali, bet ir rūpinasi paruošimu pomirtinio gyvenimui“. Atribojimas netikslus tuo, kad Bažnyčios vaidmuo susiaurintas ir dėlto iškreiptas. Ruošia ji žmogų ne tik pomirtiniam, bet ir šiam gyvenimui. Ji turi paruošti žmogų tokį, kuris ir šiame gyvenime mokėtų pats gyventi ir svarbiausia sugyventi su kitais žmonėmis. Taigi žmogaus dvasios ruošimas, jo auklėjimas, jo moralinio gyvenimo tvarkymas priklauso ne valstybei, bet religinei bendruomenei, nes žmogaus auklėjimas iš esmės yra atremtas į religinę pasaulėžiūrą.

Netiksliai toliau pasakojami ir faktai iš Lietuvos gyvenimo, kai sakoma: „tam tikras dažnas žmogus pasisako, pavyzdžiui, kad ir už Vytauto Didžiojo Universiteto pertvarkymą, paverčiant jį katalikišku“; arba pasakymas: „Atsiranda entuziastų, tvirtinančių, kad

Lietuvoje turint didelį procentą, katalikų, neverta kreipti dėmesio į mažumas“. Ir vienas ir antras teigimas yra perdėtas. O jeigu ir atsirastų vienas antras tokis „entuziastas“, tai jų ne daugiau kaip tokių entuziastų, kurie nekreipia dėmesio į daugumą. Bet tiek ten, tiek čia yra nusikaltimas demokratijai.

Ar paseks žymiųjų amerikiečių pavyzdžius?

Laisvė bal. 18 apgailestauja, kad „šiomis dienomis netekome dviejų ir žymiųjų amerikiečių. Charlie Chaplinas atsisako grįžti į Jungtines Valstijas. Jis negalys pakęsti pas mus istorijos ir netolerancijos.“

„Beveik tą pačią dieną pasirodė pranešimas, kad nutrenkė Amerikos pilietybę ir pastoriai apsigyveno Rytinėje Vokietijoje Stefan Heym... Heym irgi nebegalės gyventi ir kurti tokioje atmosferoje, kokią yra čia sudarę visokio plauko ragangaudžiai.“

Dėl įžymaus amerikiečio Chaplino, tai galima priminti, kad jis niekad nebuvo Amerikos pilietis, o dėl Heimo — tai jis iškeliavo į ten, iš kur buvo atkeliavęs, tikėdamasis, kad sovietuose jam pačiam suteiks ragangaudžio tarnybą.

Taip padarė „žymūs amerikiečiai“. Reikia laukti, kad ir „Laisvės“ redaktoriai paseks jų pėdomis; argi jie nepriklauso prie „žymiųjų amerikiečių“?

Skirtumas tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos

Laisvė bal. 18 rašo, kad „tiksliai per vieną kovo mėnesį buvo suareštuota 74,695 meksikiečiai. Jie mat norėjo pereiti rubežų ir pasiekti Jungtines Valstijas. O juos iš Meksikos vilioja gerai organizuotos stambios žemės savininkų aparatas.“

Taigi yra šalis, į kurią darbo žmonės bėga. Ji vadinasi Amerika. Bet yra ir kita šalis, iš kurios darbo žmonės bėga, kas tik gali. Ji vadinasi Sovietų Sąjunga.

Žinios be politikos

Kada newyorkiečiai į tarnybą keliaus helikopteriais?

New Yorko aerodromų vadovybė apskaito, kad apie 1955 reikės leisti į apyvartą helikopterius, kurie newyorkiečių gabenų į tarnybą, į Manhattaną. Traukiniai ir autobusai ilgai trunka. Jau 1955 bus galima perkelti po 1000 keleivių kasdien, o apie 1960 skaičius pasieks iki 100,000. Manhattan bus įtaisyti trys helikopteriams aerodromai, po vieną Brooklyne, Newark, taip pat ant vyriausiojo pašto būstinės stogo. Sukama galva kaip pagerinti helikopterius, kad jie būtų pigesni. Pradžioje kelio kilometras kaštuos apie 10 cn., apie šešiasdešimtuosius metus kaina jau krisianti iki 5 cn., o paskui iki 3-4 vienam kilometrui.

Nupiautos gėlės gyvos ištisus metus

Amsterdam, Olandijoje, žuvų prekybininkas W. Bakker surado būdus, kaip išlaikyti ištisus metus nupiautus gėlių žiedus visai gyvus, šviežius. Bandymus jis darė ištisus 10 metų. Bet savo paslapties nie-

kam neišduoda. Jam siūlė už tą paslaptį didelius pinigus iš Prancūzijos, Norvegijos, Švedijos, Vokietijos. Bet jis atsisakė, nes jis nenorės pakenkti dabartinams gėlių augintojams. Jis atidarysias tik nedidelę įmonę, kad aprūpintų gėlėmis žiemos metu vestuviniams ir kitus laiminguosius. Olandijos žemės ūkio ministerija taip pat labai susirūpinus, nes gėlių auginimas yra didžioji Olandijos gamyba.

Europa statosi Vokietija jau pusę namų, kurie per karą buvo sugriauti, atstatė. Per ketverius metus ji pastatė 1,400,000 naujų butų. Prancūzija per tą laiką pastatė tik 238,000 naujų butų ir 22,600 perstatė. Vokietijoje buvo nuoma kvadratiniam metrui kaštuoja 20-25 cn., Prancūzijoje tik 12-15 cn.

Kuriam krašte daugiausia prekybininkų?

Viena parduotuvė Švedijoje tenka 96 gyventojams, JAV 83, Anglijoje 68, Šveicarijoje 55, Prancūzijoje 32. Taigi Prancūzija laimi rekordą.

Ar žinai, kad

• Rusijoje šiuo metu yra apie 50,000 „elito“, kuris turi asmeninius tarnus, liuksusines mašinas, atskirus namus su daugybe kambarių ir kitus patogumus. Šalia jų yra apie 6 mil., kurie gyvena vidutiniškai ir taupydami įstengia nusipirkti mašiną ir radijo aparatą. 28 mil. industrijos darbininkų teįstengia nusipirkti tiksliai antros eilės medžiagos, kostiumą kas antai metai ir apie 100 mil. valstiečių, kurie gyvena sulūžusiose kolchozo trobelėse.

• Agitatoriai, rusiškai „politrukai“, pirmiausiai pasirodė Anglijoje 1647 m. Kiekviena armijos kuopa jau turėjo po du agitatorius, kurių tikslas buvo palaikyti aukštą ir kovingą kariuomenės moralę.

• Apskaičiuojama, kad per metus apsiurėsia žemės derbėjimai įvairiose pasaulio dalyse sudaro tiek jėgos, kiek jos

turėtų 4 milijonai atominių bombų.

• Malajuose vyksta tik paprastas pasistumdymas su teroristais, apie kuriuos tik mažai terašo pasaulio spauda. Per praėjusius metus šie „pasistumdymai“ štai ką padarė: nuostolių plantacijoms už 1,800,000 svarų, žuvo 1025 ir sužeista 605 banditai. Teroristai užmušė 124 karius, sužeidė 237. Policininkų žuvo 357 ir 426 sužeisti. Civilių žuvo 53, sužeista 357; dingo be žinios 135. Mažame Malajų salyne kasmet įvyksta maždaug apie 500 susidurimų. Taigi, kraštas gyvena „ramų ir patogų gyvenimą“.

• Šiuo metu Indijoje yra pastatyta apie 100 įvairių Gandhi paminklų.

Surinko Br. Zumeris

NUKRITO LEKTUVAS į San Francisco įlanką. Jis skrido iš Alaskos, Fairbanks. Iš dešimties keleivių išsigelbėjo tik 2. Gyva išliko lektuvų palydovė (stewardess) Beverly Nelson iš San Jose, Cal.

THE TV SERVICE CO.

The First With The Finest In Television Service

The Oldest Television Service in Brooklyn
Dumont Authorized Service—Philco Factory Supervised Service
and Authorized Service on all other leading makes.

HOME SERVICE CALLS \$3.50 plus parts
5724 - 7TH AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
Phone HYacinth 2-5000

You are Cordially Invited to inspect our Labs and Shops at your convenience.

Stebuklingas daktaras žygiuoja per Sov. Sąjungą

Kokis puikus gydytojo pažymėjimas!

„Sūnau Valentino grįžimo proga, Borisas Jankelevičius Každanas surengė didelę šventę. Stalas lūžo nuo valgių ir gėrimų.“

Prie stalo susėdo artimieji Každano draugai gydytojai Prupes, Selzovskis ir Poszuminas. Jų žvilgsniai glostė valgių apkrutą stalą. Visi buvo maloniai nustebinti jaunojo Každano puikia išvaizda, kai jis pasirodė naujtelatė, majoro uniforma, papuosta trimis eilėmis ordenų. Senasis Každanas, kurio žvilgsnis krypo tai į svečius, tai į sūnų, su pasitenkinimu kalbėjo: „Tai puikiai atrodo mano Valentinas! Kokia spindinti karjera. Medicinos mokslų kandidatas! Chirurgas! Geriausių Maskvos profesorų praktikantas. Pažiūrėkite, kokį pažymėjimą jis gavo.“

Svečiai ledio per rankas blizgancio popierio lapą, kuriame buvo parašyta: „Kandidato liudijimas. Šiuo liudijama, kad gydytojas V. B. Každanas 1944 m. birželio mėn. 26 d. Pirmojo Maskvos Medicinos Instituto mokslininkų taryboje yra apgynęs kandidato laipsnui gauti disertaciją tema: „Epileptinių sūvių sužeidimų gydymas...“ Ką visa mokslininkų taryba savo parašais tvirtina.“

Tai kas, kad jis suklustotas!

Naujai iškepto eskulapo pagyrų miglose niekas nepastebėjo pažymėjime suklustotų parašų ir antspaudų. Salamonas Abramovičius Poszuminas pirmas abstrahavosi: „Tegyvuoja jaunas kolega!“

Valentinas nuleido akis ir atsakė:

„Čia šitame mieste aš liksiu nepastebėtas kaip dulkė vėjyje. Visi mano popierėliai prieš jūsų rekomendacijas yra vienas niekas.“

„Rekomendacijų bus! Mes jas pateiksime atitinkamoms įstaigoms!“ atsakė Levas Prupes visų kitų vardu.

Kitą dieną miesto sveikatos įstaigos vedėjas Antonovą jau bombardavo telefonais tėvas Každanas, Prupes, Poszuminas ir dar kiti. Jie visi šaukė ir kėlė į padangę jaunąjį Každaną. Kai šis pagaliau Antonovo kabinetą prisistatė, buvo priimtas išskėstomis rankomis. Visiškai nepareikalavęs, kad Každanas užpildytų klausimų lapą, Antonovas jį paskyrė pirmoju chirurgu miesto ligoninėje. O Salamonas Abramovičius pasistengė tuojau ligoninės direktorių informuoti: „Pas jus paskirtas Každano sūnus! Puikiausias chirurgas!“ „Každanas turi erelio akį ir geležinę ranką“, pridūrė direktoriui Prupes.

Tik peilis rankoje sudrebėjo

Rekomendacijos savo padarė. O ir ligoninėje niekas nepasidomėjo jaunojo gydytojo popieriais. Gydytojas dar nė kartą nebuvo paėmęs į rankas chirurginio peilio, o jau kūrėsi legendos apie jo mediciniškus sugebėjimus. Každanas tuo tarpu visai nesistengė slėpti, kad chirurginis peilis dreba vadinamo gydytojo rankoje. Kai ir jo širdis ėmė smarkiau plakti, jis prieš šį aiškų ženklą nusilenkė, apleido operacijų salę ir nuėjo į akusherijos mokymų chirurgijos dėstyti. Čia, Dnieprodzeržinske, jis pirmą kartą užpildė klausimų lapą. Iš jo matyti tokie daviniai: baigęs Pirmąjį Maskvos Medicinos Institutą, dirbęs Sklifosovskio Institute kaip gydytojas—ordinatorius; išleidęs mokslinių

Pakartojame straipsnį iš 7, rašytą Burenkovo ir ir perėjimas. Jame dėmesio patikėti Sovietų valdžios pas kiek galima patikėti ir pačia da“, kuri šiandien tuos pačius dieną suniekina.

veikau; medicinos mokslų kandidatas...

Kai Dnieprodzeržinske pasikaitė klausimų, o ypačiai atsakymų lapą, visiems buvo aišku, kad tokiam gydytojui procento vieta yra permenka ir todėl paskyrė jį vieno rajono sveikatos skyriaus vedėju.

Atėjo negeros žinios

Šiame poste Každanas suorganizavo gerą pelningą vaistų prekybą ir buvo susektas. Tik dabar susiinteresuota, kas jis yra ir iš kur atvyko. Ant Každano šeimos giedro iki tol dangaus ėmė rinktis juodi debesys.

Iš Maskvos atėjo pranešimas, kad jaunas Každanas instituto nebaigė, o tik su dideliu vargu šiaip taip išklauzė du kursus. Kandidato disertacijos jis jokios neparašė, nekalbant jau apie jos gynimą. Šiam suželdimui pavyko buv. Sklifosovskio Instituto direktorių Nifontovą apvynioti apie pirštą tiek, kad tas be jokių įrodymų dokumentų išdavė jam chirurgų pažymėjimą. Jekiam chirurginiame institute iš viso nedirbė, Každanas apleidė tą vietą savo noru, bet išvykdamas dar išgavo iš darbovietės, kurioje nedirbo, pažymėjimą. Durnelis Nifontovas irgi padėjo suklauzti. Su tokiais pažymėjimais kiskaije atvyko Každanas į Dnieprodzeržinską. Mažor jis niekad nėra buvęs, o ordenus buvo pavogęs. Abu Každanai buvo pakviesti į teisumą. Betgi tėvas ir sūnus su laiku, kol dar audra nebuvo iškilusi, apleido Dnieprodzeržinską. Po dviejų mėnesių juodu atsirado Simferopolyje.

Vistik gera, kur yra daug durnelių

Bet ir čia radosi daugybė durnelių. Pirmasis buvo Krymo medicinos instituto profesorius med. dr. Šostakovičius. Jisai rekomendavo Každaną psichiatrijos katedrai profesorium, kadangi jis „kaip psichiatras buvo dirbęs Saratovo psichiatrinėje klinikoje“. Instituto direktorius, prof. Iljinskis, pasiskubino duoti atitinkamą paskyrimą. Každanas tapo ordinariu instituto profesorium. Nei Šostakovičius, nei Iljinskis nepatikrino Každano

Margame pasaulyje visai būna

Kur paslėpti pinigai

Ne taip seniai Sydnejuje mirė D. McDonald. Jis turėjo medinę koją. Jo giminės gyveno Škotijoje ir pareikalavo jo kūną atsiųsti į Škotiją. Kai kars-tas pateko į uostą, pastebėjo, kad miręs McDonald neturėjo medinės kojos. O šitoje medinėje kojoje buvo paslėpta apie 2000 australiškų svarų.

Karališkos vestuvės

Vokietijoje ne taip seniai mirė kunigaikštis E. August. Jis buvo palikuonis tų vokiečių karalių, kurie 120 metų valdė Angliją. Kai 1913 m. jis kėlė Berlyne vestuves, jose dalyvavo karalius Jurgis V ir karalienė Marija, Rusijos caras ir carienė, Austro-Vengrijos imperatorius, Norvegijos, Italijos, Graikijos, Rumunijos, Švedijos ir Danijos karališkos šeimos. Tai buvo paskutinis kartas Europoje, kada susirinko tiek daug karalių.

Maskvos „Pravdos“ 1953 vasario 7, rašytą Burenkovo ir ir perėjimas. Jame dėmesio patikėti Sovietų valdžios pas kiek galima patikėti ir pačia da“, kuri šiandien tuos pačius dieną suniekina.

Bet čia vėl staiga ėkilo audra. Institutas gavo iš Visąjunginės sveikatos ministerijos tokio turinio raštą: „Krymo Medicinos Instituto ordinariinis psichiatrijos profesorius Valentinas Borisovičius Každanas turi pasitraukti iš profesorius katedros, nes jis yra padavęs klaidingus biografinius duomenis, ir turi persikelti į Tūlos psichiatrinę ligoninę praktikos darbui“. Šį savo rū-

PO ATOMINIU DEBESIŲ iš helikopterio nuleidžiamą maršal Nevados dykumoje. Tokie karo manevrai buvo dar pirmi.

VĖŽYS—BAISI CIVILIZUOTO PASAULIO RYKŠTĖ

DR. A. GRIGAITIS

Vėžys yra civilizuotojo pasaulio rykštė. Vėžys eina kartu su civilizacijos kilimu. Laukiniai vėžiu suserga retai.

Vėžys yra blogybinis navikas, kuris perauga ir sunaikina žmogaus paskirose kūno dalyse audinius. Žmogaus kūno ląstelės laikosi savo augime gamtos nuostatų. Prie vėžio ląstelės auga netvarkingai, be jokios kontrolės. Beaugdamas vėžys virsta gumbu — naviku, kurs vėliau tampa opa ir gali prasiveržti pro odą į lauką. Vėžys iš pirminio židinio plečiasi aplinkui ir gilyn į audinius, perauga kraujo bei limfos indų sienelės ir kraujo bei limfos takais gali būti nuneš-

tas toliau nuo pirminio židinio. Daugiausia šiame atvejuje nukenčia limfos laukos. Jos padidėja, sukieta ir sudaro židinių tolimesniam vėžio plėtimuisi. Vėžys augdamas gali užgriebti ir kaimyninius organus.

Daugumoje atsitikimų vėžys yra vėlybo amžiaus liga, bet pasitaiko, nors ir retai, ir pas jaunas žmones, net pas kūdikius. Niekas nėra apsaugotas nuo vėžio. Vėžiui kartais turi reikšmės paveldėjimas, nepilnas organų išsivystymas. Vėžys dažniausiai paliečia lūpas, stemplę, skrandį, žarnas, lyties organus, plaučius, inkstus, kepenis. Pas moteris dar gimba ir gimda, krūtis. Yra vėžys odos, kaulų ir kitų žmogaus kūno vietų.

Vėžio priežastis nėra žinoma. Daugel yra spėjimų, kurie mokslo nėra patvirtinti. Bet yra pastebėta, jog audinių nuolatinis erzimas veda prie šios ligos išsivystymo. Šie erziniai gali būti įvairių rūšių — chemikaliniai, temperatūros (karštis), mechaniniai (trynimai). Pav., dažnas vartojimas aštrių prieskonių ir erzinimas jais skrandžio gali išsukti skrandžio vėžį. Arba blogi, erzina liežuvi dantys, gali duoti liežuvi vėžį. Konservuotas maistas gali būti priežastimi virškinamojo kanalo vėžio. Yra medikų, kurie mano, jog stoka druskų ir vitaminų veda prie vėžio.

Vėžio simptomai

Vėžio pradžioj jokių skausmų gali nebūti ir patys ligos reiškiniai labai nežymūs. Į juos žmogus nekreipia dėmesio. Pa-

kaip Medicinos Instituto penktojo kuro studentas. Kokius dokumentus šiam reikalui Každanas sufalsifikavo, irgi iki šiol lieka paslaptis.

Sveikatos ministerijos komandiravimas ir sufalsifikuotas diplomai betgi savo padarė. Tūlos krašto sveikatos įstaigos vedėjas Demjanovas pasiryš naują gydytoją vaikų klinikon psichoneurologu. Iš ten pavyko Každanui persikelti į vienos imonės polikliniką. Naujoji medicinos žvaigždė kilo vis aukčiau ir aukčiau ant Tūlos dangaus. Netrukus Demjanovas paskyrė Každaną krašto psichiatrijos patarėju. Tuo tarpu gydytojo vardo uzurpatorius lanko rajono ligonines, inspektuoja jas ir nurodinėja ligoniams diagnozus.

Be abejonės uzurpatorius Každanas bus griežtai nubaus-tas, bet drauge su juo ir tie apsimiegoję durneliai, kurie padėjo apgavikui susidaryti karjerą.

BANGINIS — VANDENYNO MILŽINAS

Jis sveria tiek, kiek 30 dramblių

Kiekvienas tur būt žino, kad banginis nėra žuvis, nors ir gyvena vandenyje. Banginis, didžiausias mūsų planetos gyvūnas, yra žinduolis. Jis sveria tiek, kiek ir 30 dramblių. Atrodo keista, kad banginis, turėdamas plaučius, kaip ir mes, žaibo greitumu atsiduria 800 metrų vandens gilyje ir neperigeria. Į sausumą jis nelipia. Miega vandenyje ir net užsimeria. Gali apversti laivą. Žmogui banginis sudaro maisto šaltinį.

Galimas daktas, kad banginio protėviai kada nors gyveno sausumoje. Tada jiems išsivystė keturios kojos, plaučiai, šiltas kraujas ir kiti sausumos gyvyje ypatumai. Banginiai, kaip sausumos gyvuliai, gimdo vaikus.

Kada žinduoliai užvaldė žemę, banginis grįžo į jūrą. Žinoma, per milijonus metų jis apsisprato su vandeniu ir gėl-mėm.

Maisto atžvilgiu yra trys banginių grupės: planktono ēdikai, žuvų ēdikai ir galvakojų (sepių) ēdikai. Kada planktonas ir žuvis nuleidžia į gilumas, turi ir šiltakraujis banginis nerti gilyn. Milžiniški nasrai jam padeda sugauti grobį. Sunkiai jis turi kovoti su milžiniškais galvakojais, kurių taip bijosi narai. Dažnai po tokių grūmtynių su šia jūros pabaisa banginio šonai būna sužaloti.

Priešingai žuvims, banginis tam tikrais protarpiais išlenda į vandens paviršių ir prisitraukia oro. Jis turi tam tikrus saugos įrengimus, kurie neleidžia vandeniui patekti į plaučius. Jo nosis turi vožtuvus, kurie sulaiko vandenį, antri vožtuvai yra prie plaučių angos. Tė vožtuvai vandenyje užsidaro. Tam tikros banginių rūšys turi ypatingus plaučių muskulus, kurie trukdo vandeniui patekti į plaučius.

Į vandens paviršių banginis išplaukia gulščias. Tada pradeda kvėpuoti. Niekada neatidaro plaučių, būdamas po vandeniu. Vadinas, banginis atskiria vandenį ir orą. Išskirti į vandens paviršių banginiui padeda milžiniškas uodegos pelekas, kuri prie vandens paviršiaus jis laiko horizontaliai. Tada ir jūrų bangos jam nekenkia.

Prityrę banginių žvejai pagal kvėpavimo būdą atskiria banginių rūšis. Keturis ar penkis kartus išsokdamas banginis „prisikrauna“ pilnus plaučius oro. Dabar jis, turėdamas dideles oro atsargas, gali leisi-

tis į jūrų gilumas. Tada banginis užpakalinę kūno dalį kelia į viršų, kaip sakoma, banginis susikuprina, uodegos pelekas išlenda į vandens paviršių, ir visas milžinas šauna gilyn. Vandenyje jis išsilaiko pusę valandos ir daugiau. Harjūnuotas arba „pašautas“ banginis vandenyje išbūna apie valandą laiko.

Antrą kvėpavimo dalį sudaro iškvėpimas. Banginis išstumia vandenį iš nosies tuštumos ir kitų oro takų. Banginiui atsidusus, vandens stulpas šoka ligi šesų metrų. Prie šalto oro ant vandens paviršiaus susidaro vandens garų sluoksnis.

Banginio pajėgumas yra milžiniškas: kokių greitumu jis nusileidžia keletą šimtų metrų gilyn, tokiu pat greitumu jis vėl iškyla į paviršių. Jo kūnas pritaikytas ir mažam vandens spaudimui. Povandeniniai laivai prieš milžinišką vandens spaudimą turi tam tikrus įrengimus. Banginį apsaugo storas lašinių sluoksnis. Žmogus iš vandens gilumos turi kilti į paviršių labai palengva, kad tuo būdu iš kraujo galūčių išsiskirti deguonis, kurio prie didelio vandens spaudimo kraujas daugiau prisigeria. Staiga iš gilumos iškildamas į vandens paviršių, žmogus gali susirgti arba net numirti. Banginio plaučiai mažiau komplikuoti: tai du palgi maišai, apriūpinti oro kanalais. Tarp kanalų yra ryšiai, kuriais vaikšto oras. Pasikeitus oro spaudimui, plaučiams negresia pavojus plysti.

Kaip visi gyvuliai, taip ir banginiai turi miegoti. Tada jis išlenda į vandens paviršių, nuleidžia uodegos peleką žemyn ir, palengva judindamas, kūną laiko horizontalinėje padėtyje. Automatiškai judesiai jam padeda atskirti orą nuo vandens.

Dr. V. Litas

Bombonešiai greitesni už garsą

Kaip praneša Amerikos gynybos ministerija, Boeing Co. fabrikuose pagamintas naujas bombonešio tipas B-47 (Stratojet). Per valandą 40.000 pėdų aukštyje jis nuskrenda 794 mylias, t. y. jis skrenda 130 mylių greičiau negu garsas. Jis tuo pačiu greičiu gali skristi ir prieš stiprų vėją. Šis B-47 lėktuvų tipas pavadintas „600 mylių per valandą klasišės“. Tačiau kautynėse jis gali pasiekti net iki 1000 mylių greitį.

WILLIAM J. DRAKE
(DRAGONAS)

Lietuvius Advokatas

85-03 WAREHAM PL., JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 6-7272

BALETMEISTERIS STASYS MADZELIAUSKAS
pastoviai gyvena Brooklyne ir moko

VAIKUS ŠOKIO MENO

Gerb. Angelų Karalienės parapijos klebonas mielai leido naudotis parapijos sale.

Pamokos vyksta kas šeštadienį 4 val. p.p.

PRIMAMI NAUJI MOKINIAI-ES

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, IVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją?

Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacinth 7-4677

PRIE JŪROS IR MIŠKŲ

Berniukų stovykla Kennebunk Port, Me.

Seniau lietuviai tėvai vis skųsdavosi, kad, pasibaigus mokslo metams, eidami į darbą neturėdavo kur dėti savo vaikų. Vaikai, vieni namuose palikę, dažniausia visą vasarą praleisdavo dulkėtose miesto gatvėse. Ilgesnė dienos dalį gatvėje būdami, gatvės būdavo ir auklėjami, o gatvės auklėjimas skaudžiai atsiliepija ir vaiko būda. Tėvams brangi ir vaikų sveikata, nes ištisus metus sėdėdami mokykloje jie pavargsta. Jiems reikia poilsio, tyro oro, žaliuojančių pievų, ošiančių miškų kvapo ir jūros vandens. Girdėdami šias tėvų kalbas pranciškonai sumanė ateiti jiems į pagalbą, dėlto jau ketveri metai savo vienuolyne Kennebunk Port, Maine, laiko berniukų stovyklą.

Tiesa, stovyklų berniukams Amerikoje netrūksta. Jas laiko visos vienuolijos ir net privatus asmenys. Pranciškonų gi laikomos stovyklos uždavinys yra padėti tėvams savo vaikus netik katalikiškai, bet ir lietuviškai išauklėti. Daugelyje vietų veikia lietuviškos mokyklos, bet vasarą vaikai, praleis-

"Išminties perlai"

Pas žmones truputį kitaip kaip pas patrankas: juo menkesnis užtaisas, tuo didesnis šūvis.

Erdvės už ausų, yra mažiausiai ištirti plotai.

Aštrus liežuvis ir tuščia mintis dažniausiai tūno toje pačioje galvoje.

Du patys svarbiausieji muskulai yra valdomi automatiškai, be galvojimo: širdies ir liežuvis.

Viskas šių dienų pasaulyje valdoma mygtukais, tik ne vaikai.

Viskas, ką tu pasakysi žmogui, įeina per vieną ausį ir greitai išleikia per kaimyno tvorą.

Vyras gali sėdėti ištisas valandas pelkėje ir laukti anties, bet praranda nervus, kai žmona kelioms minutėms pavėluoja paduoti pietus.

Pirmas melo detektorius buvo padarytas iš vyro šonkaulio ir kol kas dar nepavyko jo geresniu pakeisti.

Bučkis yra keistas padaras. Jis niekam nevertas paskirai, tikras žaibas tarp dviejų. Berniukas jį gauna už niekus, vyras turi meluoti, senis turi jį pirkti. Kūdikis turi jį bučkti teisę, įsimylėjęs turi privilegiją, veidmainys — maskę. Jaunai mergaitė bučkis yra tikėjimas, suaugusiai — viltis, senmergei — artimo meilė.

Moteris pastebi už keletos metrų plauką ant vyro švarko, bet ji negali nutaikyti automobilio į garažo vidų.

Visa bėda su garsiakalbiais, kad jie sustiprina kalbėtojo balsą, bet ne jo argumentus.

L. J.

Kazys — Jonai, ar išsipildo kuri tavo jaunystės svajonė?

— O taip, — atsako Jonas, — kai buvau mažas, mama sukuodavo plaukus; tada troškau tų plaukų visai neturėti. Jų dabar ir neliko.

Jis: — Neseniai skaičiau, kad strausas yra labai trumparegis, be to, jis suvirstina beveik viską, ką tik nurija.

Ji: — Ot, tai yra idealus vyras.

Kartą eina jaunas išsilavinęs artistas su draugu rytmetį pasivaikščioti. Vakarykščiai jis vaidino pirmą kartą teatre. Staiga iš vieno balkono nukrito gėlių puodas tiesiai jam ant galvos. Susijaudinęs artistas tarė savo draugui:

— Ar tu nemanai, kad šis susizavėjimas jau per toli nueina.

dami ir bendraudami su angliškai kalbančiais, ne tik pamiršta tai, ką išmoko, bet ir patys įpranta vien tik angliškai kalbėti. Mažesnėse gi kolonijose lietuviškų mokyklų visai neturime. Mokytojų pareigą čia eina patys tėvai. Tokia vargo mokykla labai apsunkina tėvus vasaros metu. Visus šiuos sunkumus palengvina lietuviška vaikų stovykla, kur yra auklėjimo, lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos pamokos.

Maziems berniukams vasarą sunku sėdėti pamokose, dėlto, kad dėstomieji dalykai būtų patrauklesni, kartą savaitėje yra ruošiami gražaus skaitymo ir deklamavimo konkursai su dovanomis. Šią vasarą bus ruošiami ir trumpi auklėjimo ir patriotinio turinio vaidinimai. Stovykloje bus ir sporto instruktorius, kurį mokys ir lietuviško figūratyvinio sporto dalykėlių. Toliau, kad berniukams vienoje vietoje nenusibostų, yra daromos iškylos ir ekskursijos į žymesnes Maine valstybės vietas. Be to, šią vasarą berniukų stovykla baigsis ypatinga švente, kur jie parodys, ko jie stovyklaudami išmoko.

Pranciškonai deda pastangas padėti tėvams, dėlto ir tėvai turėtų naudoti progas ir siųsti savo berniukus į vasaros stovyklą, Kennebunk Port, Me.

STOVYKLA ŠIEMET VEIKS NUO BIRŽ. 28 IKI RUGP. 2.

Stovyklos globėjas — vienuolyno gvardijonas: Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Stovyklos vedėjas: Tėv. Gediminas Jočys, OFM.

Vedėjo pagalbininkai: klierikai.

Ekoramas: Tėv. Placidus Barisa, OFM.

Sporto instruktorius: Kazys Brazauskas.

BENDROS INFORMACIJOS

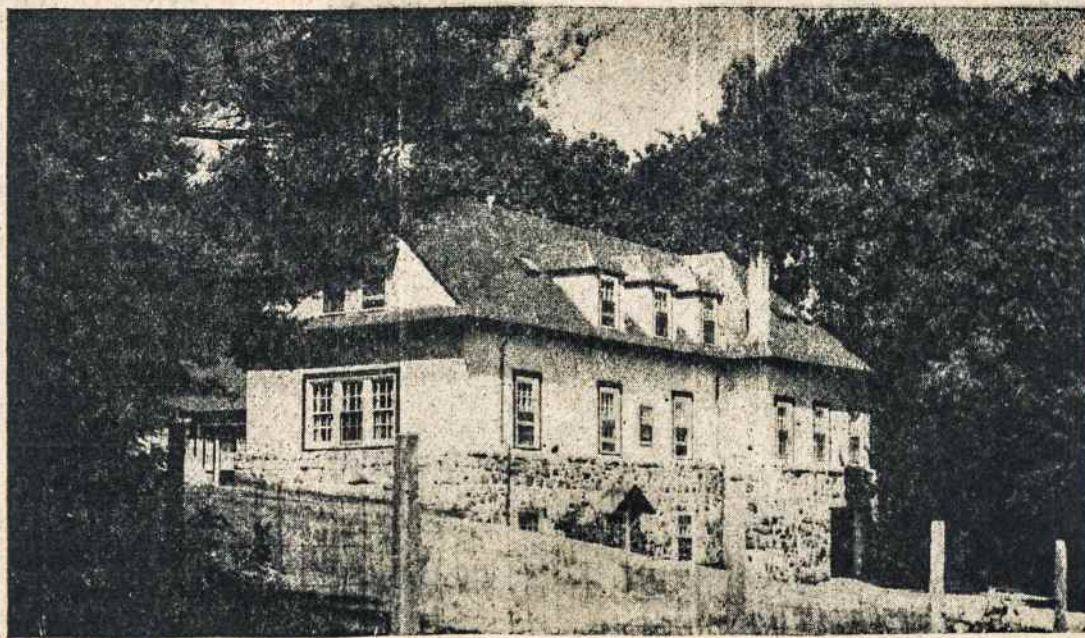
1. Priimami lietuvių ir mišrių su lietuvišiais šeimų sūnūs
2. Vaikų amžius nuo 7 iki 16.

3. Savaitinis mokestis \$20.00.
4. Vaikai prižiūrimi ir auklėjami kunigų ir klierikų
5. Prie stovyklos yra gydytojas
6. Yra visų rūšių sportas
7. Stovyklaujančiai mokomi lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos ir geografijos, dainų ir mandagumo
8. Mokestis turi būti mokamas iš anksto
9. Įsirašyti iš anksto šiuo adresu:

Franciscan Fathers
Kennebunk Port, Maine

REIKIA ATSIVEŽTI:

1. Gydytojo liudijimą
2. Baltinių visam laikui
3. Sportinius, maudymosi drabužius ir keletą rankšluosčių
4. Smulkius asmeninius dalykėlius.

SVEČŲ VILA

Kennebunk Port, Maine

5. Pirėgų mokesčiui ir sugrįžimui.

DIENOTVARKĖ

- 7:30 Keltis
8:00 Rytmetinės maldos ir Mišios
8:30 Pusryčiai
8:40 Vėliavos pakėlimas
9:15 Lovų tvarkymas
9:30 Pamoka
10:15 Sportas
11:45 Laisva
12:00 Pietūs
1:30 Prie Atlanto
3:30 Pavakariai
4:00 Sportas
5:50 Pamoka
6:00 Vakarienė
7:00 Zaidimai
8:45 Instrukcijos ir vakarinės maldos
9:30 Gulti

ŽINIOS IŠ PHILADELPHIJOS, PA.

Pagerbė prelatą

Prel. Ig. Valančiūnas gražiai buvo pagerbtas savo parapijiečių balandžio 19 d. Pagerbimo pobūvis su sveikinimų programa buvo surengtas visų parapijiečių. Sveikinimo žodį tarė p. J. Reins ir W. Palukynas. Draugijų vardu pasveikino A. Kudrotienė, o dovanas įteikiant kalbėjo B. Raugas. Meninę dalį atliko parapijos moterų choras, akordeonu p. B. Nekrašius ir solo Girardville par. vargonininkas, kuris buvo atvykęs pagerbti savo buvusio klebono. Dovanų Prelatui įteiktas dail. V. K. Jonyno originalus paveikslas — šv. Onos bažnyčia Vilniuje. Paveikslą susidėjusios aukojo: Tretininkai, Gyvojo Rožančiaus, Maldos Apaštalavimo, Lietuvių Meno Ansamblio, "Romovės" Sąjunga, Philadelphiaus skyrius, Philadelphiaus atėitinininkai ir Lietuvių Bendruomenė. Prie jų prisidėjo prof. Antanas ir Sofija Saliai, Vincas ir Agnė Paliukynai ir skulptorius Petras Vaškys. Su paveikslu buvo įteiktas adresas — sveikinimas, kurį piešė Vaškys.

Pagerbti susirinko labai daug parapijiečių ir svečių iš visos apylinkės. Po vaišių visi smagiai praleido vakarą. Visam parengimui vadovavo J. Reins ir V. Paliukynas. Katalikai veteranai ir vyčiai turėjo savo atskirus stalus ir įteikė savo dovanas. Prelatas, visiems dėkodamas, džiaugėsi savo bendradarbių uolumu, kad galėjo atstatyti naują bažnyčią.

Džiaugiasi LB radijo programa

LB radijo progra susilaukia visų daugiau pritarimo. Surkevičiai parėmė stambia auka ir plokštelėmis, šatai auka ir parama skelbimais, taip pat rėmėjais įsirašė M. Janciauska, V. Šalčiūnai, Jakaitis, J. Valukas ir kiti. Visi jie buvo pagerbti radijo bangomis. Antroji radijo programa buvo pravesta B. ir M. Raugu. Ji skambėjo gerai. Jei kas negirdi, tai daugiau aparatų kaltė.

Mirė Stadelninkienė, kun. Stadelninko, MIC motina, balandžio 17 d. Palaidota

Kearny, N. J.

Šv. Vardo Draugija plečia veiklą

Džiugu matyti, kad šv. Vardo Dr-jos vyrų gretos vis didėja. Per suruoštus kovo mėn. 29 d. iškilmingus pusryčius įsirašė 48 nauji nariai. Dabar draugija turi 250 narių.

Balandžio mėn. 12 d. iškilmingomis vakarinėmis pamaldomis paskelbus antrąjį vajų (ta proga labai gražų pamokslą pasakė T. Stepaitis, OFM). Šv. Vardo Dr-ja pirmutinę atsiliepi ir iš pasidarytųjų \$30,000, netaulidama metų pabaigos, pervedė naujos bažnyčios statymo fondui antruosius \$5000. Tokiu būdu šv. Vardo Dr-ja bažnyčios statymui jau yra paaukojusi \$10,000.

Dėka energingos vadovybės — pirm. Wm. Grinevičiaus ir reikalų vedėjo P. W. Velevo ir kitų valdybos narių — imtasi naujų sumanymų. Pirmiausia numatyta susirinkimus pajaukinti kino paveikslais, kurie bus pradėta rodyti gegužės mėn. Taip pat yra kilusi mintis suorganizuoti vyrų chorą.

Prie šv. Vardo Dr-jos klubo (6 Davis Ave., Kearny) yra nemaža aikštelė. Ją norima paversti gražia poilsio vieta: įrengiant sėdynes, stalus ir kitus pagrazinimus bei pagerinimus.

Rudenį, lapkričio 28 d., bus suruoštas pasilinksminimo — susipažinimo vakaras Jackson's auditorijoje, Harrisone. J. M.

IŠ VISUR

● **MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ.** Gegužės 13 sueina dveji metai, kai Lietuvos vyskupai Romoje paaukojo Lietuvai ir viso pasaulio lietuvius Nekalčiausiai Marijos Širdžiai. Šiomet minėdami šią sukaktį meldžiamės ir aukojamės už Lietuvos laisvę.

● **Lecardo Šimučio**, "Draugo" redaktoriaus, 60 metų sukaktį šiltu žodžiu ir įdėta fotografija prisiminė ukrainiečių katalikų leidžiamas Philadelphiaje dienraštis "Amerika"

● **Kun. A. Vainauskas**, šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras Nashua, N. H., po gerklės operacijos, kuri jam buvo padaryta New England Baptist ligoninėje Bostone, grįžo į namus ir po truputį taisyti.

● **Naujo pavojaus akivaizdėje!** Tokiu šūkiu Balso Centro Valdyba kreipiasi į savo skyrius ir visus Amerikos lietuvius, prašydama skubiai aukų, už kurias galima būtų nupirkti ir tuojau pasiųsti 30,000 svarų riebalų ir tiek pat cukraus ligoniams, seneliams ir vaikams Vokietijoje, nes jų gautas maistas jau baigiasi. Su liepos 1 d. baigiasi ir JAV valdžios suteiktos lengvatos tam maistui pergabenti.

● **T. A. Bernatonis**, Lietuvių Sėlovados Tvarkytojas Vokietijoje, balandžio 12 d. aplankė Gautingo sanatorijos lietuvių ligonius, atlaikė vietos koplyčioje pamaldas ir pasakė pamokslą.

● **T. J. Bružikas S. J.**, šiuo metu veda rekolekcijas šv. Andriejaus lietuvių parapijoje Philadelphiaje. Jis sakys pamokslus ir 40 valandų pamaldose, kurios prasidės balandžio 26 d.

ROCHESTER, N. Y.

— **Algis Naujokas**, Andrius ir Emilijos Naujokų sūnus, kovo mėn. 19 d. išvyko atlikti USA karinės prievolės. Buvo aktyvus lietuvių choro ir tautinių šokių grupės dalyvis.

Tel. EV 8-9794

M. and Z. AUTO COLLISION WORKS

Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-vė
BODIES AND FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING DUCO REFINISHING
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
Tepimas ir poliravimas.—Darbas atliekamas pigiai ir sužiningai.
J. MALDUTIS Z. ZALIAUSKAS
937 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave. 185-24 Horace Harding Blvd
Glendale, N. Y. Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue 219-17 Jamaica Avenue
Flushing, N. Y. Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue 176 Rockaway Avenue
Ridgewood, N. Y. Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue 4380 White Plains Road
Woodside, N. Y. Bronx, N. Y.
19 West Post Road
White Plains, N. Y.

MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

KABARETAS

BARAS, SALĖ susirinkimams, vestuvėms etc.
VYT. BELECKAS, savininkas

Šokiai kiekvieną šeštadienį grojant "Nakties Pelėdų" orkestrui

1883 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Sukaktys ir pavasarinės šventės Baltimore'je, Md.

Mokykla pagerbė savo globėją

Balandžio 18 d. didžiajam Bažnyčios ir mūsų tautos darbininkui, prel. L. Mendeliui, suėjo 55 amžiaus metai. Daug kas atsiuntė savo sveikinimus, daug žodžių reiškė savo linkėjimus, nemažas skaičius jo intencija užprašė šv. Mišias.

Balandžio 17 visi mokyklos vaikučiai pagerbė Prelatą parapijos salėje iškilmingu pasveikinimo aktu. Mokiniai sutiko suaktuvininką šventadieniškai pasipuošę. Mokyklos choras pagiedojo. "Pasveikinimą" ir mergaičių choras sveikino himnu "Penkiasdešim penkti metai". Kiekvienas mokyklos skyrius, neišskiriant ir vaikų darželio, ar ką pašoko, ar padainavo, ar atliko tautinį žaidimą. Parodytieji dalykai buvo nauji, dar mums nematyti. Po programos visi vaikučiai buvo pavaišinti skaniais pusryčiais. Prelatas nuširdžiai padėkojo mokyklai už pasveikinimo paruošimą ir svečiams už atsilankymą.

Margučių vakaras

Balso skyrius (Baltimore'je) balandžio 11 d. Lietuvių Sveikatinės mažesniojo salėje suruošė margučių vakarą. Susirinko

gražus tautiečių būrys. Pasigėrė margučiais, svečiai galėjo skaniai pasivaikšinti ir orkestrui grojant pasilinksinti.

Be to, buvo suaktuoti daiktų loterija, kuri davė žymią dalį pelno. Rengėjų pasakymu, liko \$100 su kaupu pelno. Skyrius gavo žinių iš savo Centro, kad lietuvių tremtinių Vokietijoje vargas nepaprastai padidėjo. Paskutiniu laiku jų padėtis pasidarė tiesiog baisi. Dėlto Balso skyrius gegužės mėn. pabaigoje organizuoja viešą rinkliavą. Manoma aplankyti kiekvieną mūsų kolonijos lietuvių šeimą.

Šv. Alfonso parapijos sodaliatės

balandžio 15 d. parapijos salėje turėjo bingo partiją. Viešnios ir svečiai praleido trejetą valandų žaisdami. Pelno seselėms kazimierietėms liko \$80.00.

Šv. Vardo Dr-jos seimas

Visos Baltimore'ės arkvyvųkupijos šios brolijos metinis seimas bus balandžio mėn. 26 d. Rivera Beach. Seime dalyvauja ir šv. Alfonso parapijos atstovai.

Katalikų Moterų Draugija balandžio 26, sekmadienį, po pietinių pamaldų ruošia paskai-

tą. Visos moterys kviečiamos atsilankyti.

Gailestingumo Fondo vaju

Visos Baltimore'ės arkvyvųpijoje nuo pereinamo sekmadienio prasidėjo aukų rinkimas gailestingumui darbams. Šv. Alfonso parapijoje šis vaju prasidės gegužės mėn. 3 d. ir bus varomas 10 dienų. Vajui vadovaus kun. J. Antošewski ir kun. P. Patlaba. Juodu jau kreipėsi į parapijiečius laisvais, aiškindami to vaju svarbą ir kviesdami aukoti.

Džiaugsmas šeimoje

Vitalius ir Viktorija (Vaškų) Uleka šių metų balandžio 5 d. sulaukė sūnelio. Jis 18 balandžio pakrikštytas Antano vardu. Krikšto tėvais buvo Juozas Šiaurusaitis ir Ona Mendelienė.

Prel. L. Mendelis

šios savaitės pabaigoje išvyko į Chicago dalyvauti seserų kazimieriečių naujosios mokyklos pašventinime.

P. K.

● Tremtinių dailininkų paroda numatoma suruošti Bononoje, Vokietijoje. Paroda turėtų įvykti dar balandžio mėn. Vėliau norima perkelti į kitus Europos kraštus ir į Ameriką.

RŪPINASI ATŽALYNU

Atsitiko, kad šeštadieninė mokykla rengė vakarą. Visi apie tai kalbėjo. Radijas rado gerą žodį, spauda spaudė, mokykla vaikus mokė. Ir aš šokau remti tuos, kurie dar lietuviškai triūsia. Prisigrūdau pasparę bilietų (čia juos vadina tiketais) ir dumi. Suksiu, sakau, pirmiausia pas tuos, kurie laikosi draugystėje su pinigais. Sutikęs vieną tokį plinkančią lietuvių sakau:

— Tamsta, dabar yra geriausia proga paremti mūsų lietuvišiąją atžalyną, kad jis augtų sveikas, drūtas, ir t. t. Girdėjote ką nors apie šeštadieninį patriotinį nurietimą?

— Pabodo jau girdėti, — sako jis man ir dar mirtelėja: — Matote, man druka jau baigė. Ji jau nebe vaikas. Apie ją vaikinau sukas ir vaikos.

Aš nepasiduodu ir čirškiu savo. Tada jis man jau rimtai dėsto:

— Aš tau pasakysiu: aš pats esu savišalpa! Visą laiką šelpiausi iš valdžios, kuri man krėtė į kišenę, nes buvau ir būnu patriotas. Tad ir dabar tik imu, o neduodu.

Pagalvojau, kad tas žmogus greičiausia vieną kalbą, o kitą daro, kaip dauguma prie politikos. Ikišau jam bilietą į kišenę ir nulėkiau toliau. Sumokėj!

Kitą dieną šeštadieninė gavo raštą iš įstaigos, kur jis tarnauja. "Nuperkam aną bilietą iš reprezentacinių," rašė, "bet kitą kartą taip nedarykite, nes mes vaikų neturime". Priede buvo vieno dolerio čekis.

Sutinku viengungį. Pakiškui kvietimą, o jis kratosi: "Nelisk į akis. Aš ieškau ne vaikų, o merginų. Imk dvejetą dolerių, ir sudiev!"

Nuplasnoju tada pas tėvus. Jie žada būti ir kitus atsivesti, bet bilietus ims tik prie durų. Taip geriau. Dar gali pamesti.

Šeštadienį skubu užimti gerą vietą. Juk tiek daug tėvų: jie užsigrūs, net įstie neilsi parapišėn. Bet kai atsikrendu užduosę — tuščia. Laukiame keliese valandą ir gerokai po valandos. Bet tėvų kaip nėra, taip nėra. Paskui ateina vienas, kitas, trečias... Tai buvo mokyklos mokiniai.

Programai prasidėjus nebuvo kam ploti. Pliekiau abiem sparnais, kad artistai nepamanytų, jog salė tuščia.

Po programos nudūmiau pažiūrėti, kas čia atsitiko, kad tėvai neatėjo? Pasirodo, vienas buvo šaltį pagavęs, kitas darbe dieglį susigavęs, trečias "social security" išgavęs — trumpai sakant, nedarbingi ir nepinigingi. Vieną didesnį būrelį užtikau kortomis belošiant. Ten, sako, vaikiškai žaidžiama, — aiškino man, — o čia mes susimetėm tautiškai pažaišti. Dar kiti laistė bežvegančias keturias rozes... Vadinasi, atžalynų rūpinosi.

Zv. BePastogis

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ, vadovaujama O. Ivaškienės, balandžio 24 d. dalyvauja International Pops koncerte West Roxbury, balandžio 25 — New England Folk Festival, Worcester, Mass., ir balandžio 26 — Nukryžiuotojo Jėzaus seserų pūdai rengiamam vakare Bostone, Lietuvių Piliečių Dr. Jos salėje.

MIRĖS ADV. J. GRISH BUVO ŠVIESI ASMENYBĖ

Su advokatu Joseph J. Grish atsiveikimom balandžio 14 d., kai palaidojom jį šv. Kazimiero kapinėse, bet mes niekuomet neužmiršime jo visuomeninės ir profesinės veiklos.

Juozas Grish buvo Marquette Park parapijos organizatorius. Anais laikais, kai jis pradėjo drauge su a. a. kun. Baltučiu parapiją organizuoti, toj apylinkėj buvo vien balos, žolės ir visos tas žemės plotas atrodė visai nevertingas. Kai tikrai parapija buvo galutinai įkurta, Juozas pradėjo organizuoti ir remti kitas organizacijas: labdarų, vyčių, American Lithuanian Bar Association, Savings and Loan asociacijas. Vėliausiai jis suorganizavo lietuvišką Knights of Columbus skyrių — Mundelein Council, ir tai buvo tikrai svarbus ir reikšmingas įvykis, kad lietuviai su Juozo pagalba susikūrė atskirą Council tos didžiulės Knights of Columbus organizacijos. Adv. Grish visuomeninės veikimas niekada negalės būti užmirštas, nes ir šiandien visos tos organizacijos ir draugijos yra veiklios ir stiprios.

Juozas buvo pirmas lietuvis, kuris siekė būti išrinktas (rodos, 1924 m.) į aldermenus Marquette Park rajone. Mes, maža grupė energingų lietuvių, rėmėm jo kandidatūrą, bet rezultatas buvo politinis pralaimėjimas. Tas pralaimėjimas Juozo ambicijos nesunaikino, bet dar labiau ją sustiprino. Nuo to jo politinių rinkimų mudu palikom artimi ir broliški kolegos.

A. a. Grišius labai mokėjo sugventi su visais lietuviams. Jis niekuomet nesididžiavo savo visuomeniniais darbais arba

SESE, SUSTOK, PAGALVOK!

Vėl gaivinantis pavasario oras kviečia mus į gamtą stebėti Kurėjo nuostabius darbus. Ir tu, brangi lietuve, esi kviečiama į lietuvišką sodybą — Nekalto Prasidėjimo Vienuolyną uždaroš rekolekcijoms. Čia galėsi ne tik džiaugtis atgimstančia gamta, bet pažvelgti į daug svarbesnį dalyką — savo sielos gyvenimą. Tat, nedelsdama išregistruok į uždaroš rekolekcijas.

Tremtinės moterims uždaroš rekolekcijos įvyks š. m. gegužės 1, 2 ir 3 d. Ves Tėvas Dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM, tema: "Moters pašaukimas". Rekolekcijos prasidės penktadienį vakare, 8:00 val., baigsis sekmadienį 4:00 val. po pietų. Atlyginimas \$7.00. Prašoma įsiregistruoti šiuo adresu: Rev. Sister Superior, Immaculate Conception Convent, RFD 2, Putnam, Conn.

Tai pat vyresnėms mergaitėms uždaroš rekolekcijos įvyks š. m. gegužės 22, 23 ir 24 d.

ADV. CHARLES P. KAL, Chicago, Ill.

profesija. Jis nuolat sakydavo, kad mums reikia nenuilstamai kovot už lietuvių ateitį Amerikoje ir Lietuvoje. Savo profesiniam darbe jis buvo labai respektuojamas visų savo kolegų, kadangi jis niekuomet nebandė pasinaudoti kito silpnymais. Juozas buvo ne tik geras ir teisingas advokatas, bet ir tikras ir ištikimas katalikas, didelis Amerikos ir Lietuvos patriotas.

Šiandien Juozas jau yra ant visados atskiręs nuo savo mylimos žmonos, sūnų, dukters, giminių ir visų savo artimų bičiulių. 1953 m. balandžio 14 d. lietuviška visuomenė atidavė jam paskutinę pagarbą už jo nuopelnus mūsų tautai. Šimtai žmonių dalyvavo Phillips koplyčioje, dešimtys ir šimtai automobilių atlydėjo jį į šv. P.

SPAUDOS VAJUS WATERBURY

• Nuo balandžio 19 d. Waterburio mieste ir apylinkėje savaitraštį "Darbininką", kultūros žurnalą "Aidus", religinį patriotinį laikraštį "Šv. Pranciškaus Varpelį" sėkmingai platina pranciškonas Tėv. Pijus Šarnickas. Jį tėviškai globoja ir platinimo darbu nuosirdžiai domisi vietos klebonas kun. Juozapas Valantiejus. Jis trokšta, kad jo parapijoje kuo labiausiai pasklistų lietuviškas žodis, o nešas krikščionišką dvasią į bendruomeninį gyvenimą.

Lietuvių Waterbury yra labai daug, todėl ir spaudos platinimo laukas yra didelis. Geriausiai waterburiečiai supranta, koks tai yra sunkus darbas belstis į nepažįstamų žmonių duris ir siūlyti, kad užsisakytų laikraštį. Šioje kolonijoje tikrai to supratimo

New Britain, Conn.

Sekantį sekmadienį New Britaine bus steigama Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkė. Iš Brockton, Mass. atvyks Petras Viščinis, o iš Waterbury, Conn. užprašyti Dr. Collney ir Jonas Valaitis. Kalbėtojai trumpai paaiškins apie Bendruomenę.

Po to bus lietuviškos dainos. Dainuos Bostono lietuvių vyrų choras, vadovaujamas muz. Gaidelio. Šis vyrų choras yra surengęs daug koncertų Bostone ir apylinkėse. Nepraleiskime progos išgirsti 40 vyrų dainos.

Šventė įvyks Lietuvių Sveatėnė, Park Street. Pradžią 2 val. po pietų. Įžanga tik vienas doleris.

Marijos Gimimo bažnyčią, kur už jo sielą buvo atlaikytos trejos gedulingos mišios. Klebonas kan. Paškauskas iš širdies ir su ašarom pasakė graudingą pamokslą, kurio klausydami dauguma žmonių verkė. Iš bažnyčios šimtai žmonių palydėjo Juozą Grish į šv. Kazimiero kapines amžinam poilsiui. Kuomet jo kūnas buvo pamažu leidžiamas į gilią duobę, tuo pačiu sykiu skaisči saulė pasirodė ir vėjas judino šakas medžių, kurie tik buvo pradėję skleist savo žalius lapus. Klebonas Paškauskas davė paskutinį palaiminimą. Mūnia žmonių klausėsi to graudingo palaiminimo — visų galvos buvo žemai nulenktos ir per kiekvieno vėdą bėgo ašaros, kai Juozo kūnas slinko gilyn į amžino poilsio vietą.

Tų išpūdžių lietuviai niekada neužmirš ir atmins Juozą per daugelį metų su malda ir atsidūsimu už jo sielą.

netrūksta, todėl platinimo rezultatai gražūs.

• Šį sekmadienį, balandžio 26, parapijos salėje įvyksta baletas - koncertas. Šoks iš Parvyžiaus atvykusi baletų šokikė Aldona Šlepelytė. Dalyvaus ir Liepinas bei solistė Pupėnaitė. Toks jų pasirodymas yra pirmutinis Waterburyje.

Pradžią 6 val. vakaro. Bilietai gaunami pas bendruomenės valdybos narius, prie bažnyčios Paliulio knygynėlyje sekmadieniais iki pietų ir prie įėjimo į koncertą. Bilietų kaina 1,50 dol.

Clevelando lituanistinė mokykla kviečia

Balandžio 25 d., šeštadienį, 7:30 val. lituanistinė vėsk. Valandžiaus mokyklos T. Komitetas lietuvių salėje rengia didelį balių šiai mokyklai paremti. Programą atlieka: solistė J. Kristofaitytė, Alg. Bielšaus vadovaujamas studentų trio — Malcanaitė, Žilinskaitė, Bartuškaitė (planinu palydi muz. R. Brazaitienė), linsknieji broliai B. Auginas ir V. Raulinaitis, L. Saugio vadovauj. mokyklos tautinių šokių grupė ir kt.

Šokiams groja šveicarų orkestras. Turtingas bufetas. Loterijos laimėjimų traukimas — premijos \$100 pinigais, radijo aparatas, 25 dol. įpirkimo čekis, vyr. šveicariškas laikrodis, elektrinis laikrodis ir kt.

Kun. Alb. Spurgio 20 m. kunigystės minėjimo banketas įvyksta bal. 26 d. 5 val. šv. Jurgio parapijos svetainėje.

Sporto žaidynių pirmenybės pradedamos bal. 25 d. 12 val. St. Clair Recreation Center

Nukryžiuotojo Jėzaus Kongregacijos seserų padėka

Nuosirdžiai dėkojame Worcesterio Jvykusio N. J. seserų rėmėjų seimelio rengėams ir glėbėjams, jo vadovams ir dalyviams, visiems, kurie savo darbu, pinigine auka ar dalyvavimu prisidėjo prie seimelio parengimo ir jo sėkmingo darbo ir taip pat visiems seimelio svečiams.

Ypatingą padėką reiškiamo Worcesterio Aušros Vartų parapijos klebonui kun. K. Vasiui už priėmimą seimelio, už jo globą ir sveikinimus ir kitią pagalbą seimeliui ruošiant ir jam vykstant; Aušros Vartų par. vikarui kun. Jutkevičiui už seimelio intenciją atnašautas šv. Mišias ir už uolų darbą su rėmėjų skyriumi; vyr. rėmėjų pirmininkui prel. P. Jurui už pasakytą per šv. Mišias seimeliui pritaikintą pamokslą, pirminkinimą seimeliui ir už visus darbus bei triūsą, seimeliui sukviečiant ir vadovaujant visai Nukryžiuoto Jėzaus seserų rėmėjų organizacijai. Taip pat dėkojame jau per ilgą metų eilę mus remiančiai savo darbu ir aukomis vyr. rėmėjų sekretorei Julijai Jakavonytei už sekretoriavimą seimelyje ir jos pasiaukojimą seserų naudai. Su džiaugsmu sveikiname Worcesterio atsikūrusį rėmėjų skyrių, kuris tiek darbo ir triūsą įdėjo seimeliui ruošdamasis ir už energingą jo veiklą per trumpą savo gyvavimą, kas, ypač išryškėjo per šį seimelį; todėl mūsų ypatinga padėka priklauso Worcesterio sk. rėmėjų pirm. B. Milerienei ir valdybos narėms vicepir. K. Podziunienei — ižd., L. Petraitienei — prot. rašt., L. Kadarskienei, fin. rašt. — S. Karauskienei — marš. M. Zaleskienei, kor. N. Sinkevičienei.

Nuosirdžiai padėką reiškiamo J. E. Worcesterio vėsk. John J. Wright už apsilankymą seimelyje drauge su palydovu prel. Sullivan, už pasakytus žodžius ir už suteiktą visam seimeliui palaiminimą. Taip pat ir svečiui iš Romos, šv. Kazimiero akademijos rektoriui prel. L. Tulabai, už jo sveikinimus ir linkėjimus ir už jo prielankumą kongregacijos darbiui; mūsų kapelionui kun. J. Švagždžiui už jo tartą bičiulišką žodį, įvertinant seserų darbą; adv. Mileriui už sveikinimus ir linkėjimus, prelegentams K. Mockui ir adv. Grigaliui.

Nuosirdų dėkingumą reiškiamo rėmėjų skyriams už jų sveikinimus ir aukas ir jų atstovams tas aukas įteikusiems; Grigaliunienei iš So. Bostono už 500 dol., O. Česnienei iš Brocktono už \$400, B. Milerienei iš Worcesterio už \$300, P. Lipienei iš Lawrence už \$100, kun. P. Šakaliui iš Norwoodo už \$50. Taip pat dėkojame seimelio dalyviams už sudėtinę auką \$90, adv. Grigaliui už \$10 ir dviems asmenims, aukojusiems po 100 dol.

Pagaliau, didis dėkui Worcesterio rėmėjų skyriui už suaroštas gausias vašes ir visoms šeiminkinėms už vašingumą, už puikius rankdarbius, paruoštus kongregacijos vėsininkei jos vardinį progą; Worcesterio Aušros Vartų socialietėms už suruoštą gražų vaidinimą "Paskutiniąjį Romos vestalę", į kurį buvo įtraukta tiek daug dalyvių. Dėkojame ir tiems mūsų geradariams, kurie čia nėra išvardinti. Lai gerasis Dievas atlygina visiems mūsų kongregaciją parėmusiems. Seserų maldos nuolat

lydės mūsų geradarių ir prietelių žingsnius.

Nukryžiuoto Jėzaus Seserų Kongregacijos Generalė

Motina M. Anunciata

Display

Dabar! Naujas

Atradimas—Amerpol tabletės gydymui nuo

ARTRICIO ar REUMATIZMO. Ši žalia tabletė nuostabiai greitai palengvina skausmus. Amerpol gydo reumatizmą, artritą, atleidžia sutinimą, sustingimą raumenyse ir sąnariuose. Nesvarbu, kiek ilgai buvai sirgęs. Tik \$4.00 už 100 tablečių, arba, dėl ekonomijos, 500 tablečių už \$15.00, įskaitant įpakavimą ir pašto išlaidas, į AMERPOL, Chicago 22, Illinois, Dept. 601.

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted Male

TUOJAU REIKALINGI PATYRĘ VYRAI

TEKINTOJAI

- Pastovus darbas
- Geras pradinis atlyginimas
- Apmokamos atostogos ir šventės gydymo apdrauda
- Daug kitų tarnautojo privilegijų, potogus susisiekiams.

Kreipkitės dar šiandien!

American Spring-Wire Specialty
816 N. SPAULDING

IMMEDIATE OPENINGS FOR WARE HOUSE WORK

Top Earnings

Ideal working conditions, pleasant working conditions, permanent positions. All DP's welcome.

Apply in person.

DUMAS STEEL
7800 W. 61st Place

Help Wanted Female

MERGINOS - MOTERYS

Puikūs pradiniai darbai

Rišimo darbai

Priimamos prityrusios ir neprityrusios

Lengvas ir švarus fabriko darbas

Malonios darbo sąlygos

Automatinis atlyginimų kėlimas.

310 W. Polk St., 10 aukštas

APSIDRAUSKITE IR VIETA SAUGIA

Santaupos, įdėtos prieš 1-ą mėnesio d. veikia nuo 1-mo

Dovanai duodamas komplektas plunksnų ir pieštukų su kiekvienu indėliu.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos. Trečiadieniais visą dieną uždaryta.

Drive in **LOMBARDO** Savings and Loan Association
FRANK J. KINST, vykd. direktorius
6635 WEST CERMAK ROAD GÜnderson 4-2600

Einamosios
sąskaitos
dividendo **3%**

LIETUVOS
"Atsiminimai"
Radio Valandų
Šeštadieniais 4.45
iki 5.30 val. p. p. Stotis
WEVD 1330k-107.5m
JACK-J-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
Tel.
WAverly
6-3325

